

at der nu nedsættes en undersøgelseskommission.

Fra besvarelsen, der er optrykt som bilag 2 til beretningen, lægger mindretallet bl.a. vægt på følgende:

- Det er i besvarelsen lagt til grund, at der i givet fald ikke ønskes en undersøgelse af de forhold, der indgår i Statsadvokatens efterforskning. Noget sådant ville da efter besvarelsen heller ikke kunne komme på tale, idet en række afgørende hensyn taler imod. Herom anføres bl.a., at det måtte give anledning til meget alvorlige overvejelser og betænkeligheder at lade en kommission foretage en »konkurrerende« undersøgelse og vurdering af spørgsmål, som ville skulle behandles (eller allerede var behandlet) af domstolene.
- En iværksættelse af en kommissionsundersøgelse på nuværende tidspunkt måtte herefter i hvert fald forudsætte en klar afgrænsning af, hvilke forhold der indgår i den verserende strafferetlige efterforskning og dermed i en eventuel senere straffesag ved domstolene mod de berørte enkeltpersoner. Det er imidlertid ikke muligt på nuværende tidspunkt at foretage en sådan afgrænsning, i hvert fald ikke uden at affatte kommissoriet på en måde, der i alle tilfælde måtte anses for meget usædvanlig, og som ville rejse principielle spørgsmål i forhold til lovens ordning.
- Om der i stedet, efter at Statsadvokatens efterforskning er afsluttet og eventuel tiltale er rejst, vil kunne nedsættes en kommission med henblik på undersøgelse af de forhold, som der ikke er rejst tiltale for, er et andet spørgsmål, som der først til den tid vil kunne tages nærmere stilling til. Der kan imidlertid allerede nu peges på, at en sådan ordning vil give anledning til en række meget vanskelige problemstillinger, og at den herunder vil rejse væsentlige straffeprocessuelle og retssikkerhedsmæssige spørgsmål.
- Der er alene taget stilling til, om der i den nuværende fase af Farumsagen er grundlag for nedsættelse af en undersøgelseskommission. Når de igangværende sager og undersøgelser er afsluttet, vil der derfor være grundlag for en belysning af, om der er yderligere forhold i sagen, der bør undersøges, og i givet fald under hvilke former.

Mindretallet kan helt tilslutte sig disse synspunkter.

f) Flertallets udtalelse i den nu foreliggende beretning viser, at den ordning, som der lægges op til, er endnu mere vidtgående, end hvad der er forudsat i Justitsministeriets besvarelse af 1. august 2002.

Ordningen indebærer således, at en undersøgelseskommission også skal kunne undersøge de forhold, som Statsadvokaten efterforsker. Med andre ord: Samtidig med, at Statsadvokaten efterforsker – og domstolene eventuelt efterfølgende vurderer – hvad der er foregået i de forskellige sagskomplekser, skal en kommission udføre helt den samme opgave (idet kommissionen i modsætning til domstolene dog ikke skal tage stilling til sagens retlige spørgsmål).

Justitsministeriet har i besvarelsen af 13. august 2002 af spørgsmål nr. 37 (optrykt som bilag 3 til beretningen) taget udførlig stilling til denne ordning, således som den er beskrevet i flertallets 3. udkast til beretning (optrykt som bilag 4 til beretningen).

Fra besvarelsen lægger mindretallet navnlig vægt på følgende:

- Loven om undersøgelseskommissioner bygger på den udtrykkelige forudsætning, at en kommission ikke bør nedsættes, hvis forholdene kan belyses tilfredsstillende af faste, ordinære undersøgelsesorganer. Under hensyn til den omfattende efterforskning, som Statsadvokaten allerede er i færd med – og som vil vise, om der er grundlag for at rejse straffesag ved domstolene mod de ansvarlige enkeltpersoner – er den ordning, som flertallet lægger op til, derfor et eksempel på en kommissionsundersøgelse, som efter lovens forarbejder ikke bør iværksættes.
- Det må give anledning til betydelig tvivl, om den angivelse af kommissoriet, som flertallet lægger op til – og som i meget vidt omfang vil indebære, at det overlades til kommissionen selv at bestemme, hvad der skal undersøges – er i overensstemmelse med lovens ordning om, at en undersøgelseskommission kun kan nedsættes med henblik på undersøgelse af »nærmere bestemte forhold«. Justitsministeriet finder derfor, at der i givet fald måtte foretages en nøjere angivelse af kommissionens opgaver.
- En sideløbende kommissionsundersøgelse af de forhold, som Statsadvokaten efterforsker, må antages at være egnet til i væsentlig grad at